

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**

Symbol kwalifikacji: **SPO.02**

Numer zadania: **03**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-03-25.01-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2025

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej¹⁾ zawartych w arkuszu egzaminacyjnym oceń stan osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel oraz określ problemy osoby podopiecznej i zaplanuj adekwatne do nich działania opiekuna.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Na fantomie osoby dorosłej, traktując go jako osobę podopieczną leżącą w łóżku, wykonaj (nie markuj wykonania!) mycie i oklepywanie pleców oraz zmianę piżamy osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś, przez podniesienie ręki, przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami *czas minął*, oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po zakończeniu czynności uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

¹⁾ *Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.*

Informacje o osobie podopiecznej

80-letni pan Roman Nowak jest wdowcem. Cztery miesiące temu przeżył niedokrwienny udar mózgu, po którym pozostał niedowład lewej kończyny górnej i dolnej. Choruje na nadciśnienie tętnicze, ma podwyższony poziom cholesterolu we krwi. Systematycznie przyjmuje lekarstwa i stosuje zaleconą dietę. Nie wykonuje regularnie i nie zapisuje wyników pomiarów ciśnienia tętniczego krwi. Podopieczny w ciągu dnia stosuje anatomiczne wkładki urologiczne, ponieważ czasem zdarza się mu popuszczać mocz. W nocy korzysta z majtek chłonnych lub pieluchomajtek, ponieważ czuje się wtedy bezpieczniej. Stolec oddaje regularnie, nie ma problemu z utrzymaniem go, korzysta samodzielnie z toalety.

Pan Roman przeżył intensywną rehabilitację w szpitalu. Obecnie dwa razy w tygodniu przychodzi do niego fizjoterapeuta i prowadzi rehabilitację ruchową w domu. Mimo tego podopieczny ma nadal trudności z chodzeniem.

Przy siadaniu na łóżku korzysta z drabinki, samodzielnie wstaje podpierając się kulą. Przy pomocy kuli łokciowej jest w stanie przemieszczać się jedynie na krótkich odcinkach w obrębie mieszkania. Bezpieczniej czuje się poruszając się w obecności drugiej osoby. Do wyjścia z domu niezbędne jest korzystanie z wózka inwalidzkiego, który musi prowadzić opiekun.

Podopieczny mieszka sam w dwupokojowym mieszkaniu z kuchnią na parterze domu wielorodzinnego. Mieszkanie jest dostosowane do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Ponieważ pan Roman nie może schodzić i wchodzić po schodach wykonano z poziomu balkonu specjalną pochylnię z poręczą, aby na wózku można było wyjechać z mieszkania na zewnątrz. Jedyna córka pana Romana od lat mieszka z rodziną w Norwegii i utrzymuje z ojcem kontakt telefoniczny oraz odwiedza go co trzy – cztery miesiące. Podopieczny samodzielnie wykonuje czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie rąk, twarzy, czesanie się, mycie zębów, golenie zarostu maszynką elektryczną. Dolne elementy ubioru jest w stanie samodzielnie założyć i zdjąć, ale z powodu niedowładu lewej kończyny górnej wymaga pomocy przy zakładaniu i zdejmowaniu górnych części garderoby, szczególnie tych zapinanych na guziki i suwaki. Je samodzielnie, ale ma trudności ze smarowaniem pieczywa i rozdrabnianiem potraw na talerzu. Nie radzi sobie z kąpielą całego ciała, myciem głowy. Nie może samodzielnie wykonać czynności codziennych takich jak: pranie, robienie zakupów, załatwianie spraw urzędowych. Pan Roman nie utrzymuje bliskich kontaktów z sąsiadami.

Podopieczny coraz bardziej tęskni za córką, wnukami, a także za przyjaciółmi z koła wędkarskiego oraz za swoim hobby. Bardzo lubił kiedyś majsterkować, jednak teraz nie może tego robić ze względu na problemy ze zdrowiem. Uprawiał wiele roślin ozdobnych na działce, którą niedawno sprzedał, bo nie poradził sobie z utrzymaniem jej w należytym stanie. Jest apatyczny, bardzo mało aktywny ruchowo, większość czasu leży w łóżku lub siedzi na krześle. Czas wolny spędza na słuchaniu audycji radiowych, oglądaniu telewizji oraz rozmowach telefonicznych z rodziną i znajomymi. Lekarz neurolog zlecił podopiecznemu dalsze usprawnianie fizyczne, skierował go na wizytę do poradni rehabilitacyjnej.

Dwa dni temu pan Roman się przeziębził, ma katar i gorączkuje, bardzo się poci. Lekarz zlecił między innymi oklepywanie pleców i inhalacje.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- ocena stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel,
- problemy osoby podopiecznej i planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów oraz przebieg mycia i oklepywania pleców oraz zmiany piżamy osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

Karta oceny stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel

Lp.	Czynność	Wynik oceny w punktach *
1.	Spożywanie posiłków: 0 – nie jest w stanie samodzielnie jeść 5 – potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem, itp. lub wymaga zmodyfikowanej diety 10 – samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło i z powrotem, siadanie): 0 – nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 – większa pomoc fizyczna (jedna lub dwie osoby) 10 – mniejsza pomoc (słowna, fizyczna lub korzystanie ze sprzętów) 15 – samodzielna (bez korzystania ze sprzętów)	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej (mycie rąk, twarzy, czesanie się, mycie zębów): 0 – zależna 5 – niezależna	
4.	Korzystanie z toalety (WC) 0 – całkowicie zależna 5 – potrzebuje trochę pomocy, ale może coś zrobić sama 10 – niezależna (zdejmowanie, zakładanie pieluchomajtek, ubieranie się, podcieranie się)	
5.	Mycie, kąpiel całego ciała: 0 – zależna 5 – niezależna	
6.	Przemieszczanie się po powierzchniach płaskich: 0 – nie porusza się lub może chodzić na odległość < 50 m 5 – niezależna na wózku, wliczając zakręty > 50 m 10 – chodzi z pomocą jednej osoby > 50 m 15 – niezależna (ale może potrzebować pewnej pomocy, np. laski) > 50 m	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach: 0 – nie porusza się 5 – potrzebuje mniejszej pomocy (lub korzysta ze sprzętu pomocniczego) 10 – samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie: 0 – zależna 5 – potrzebuje pomocy (część czynności wykonuje samodzielnie) 10 – niezależna (zapinanie guzików, zasuwanie zamka, wiązanie sznurowadeł itp.)	
9.	Kontrolowanie stolca (zwieracza odbytu): 0 – nie panuje nad oddawaniem stolca (lub potrzebuje lewatyw) 5 – czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 – panuje (utrzymuje stolec)	
10.	Kontrolowanie moczu (zwieracza pęcherza moczowego): 0 – nie panuje nad oddawaniem moczu lub cewnikowana i przez to niesamodzielna 5 – czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 – panuje (utrzymuje mocz)	
Łączna liczba punktów (wynik oceny) **		

* należy wpisać wartość punktową przypisaną wybranej możliwości

** należy wpisać uzyskaną sumę punktów (z poz. 1-10)

Interpretacja wyniku oceny:

86-100 pkt. – stan osoby podopiecznej „lekki”

21-85 pkt. – stan osoby podopiecznej „średnio ciężki”

0-20 pkt. – stan osoby podopiecznej „bardzo ciężki”

Stan osoby podopiecznej (słownie)

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów